

Instruktörsutbildning för uttryckningsförare 2.0

Kontaktpersoner: Aktivitetsledare Ulrich Olofsson⁵, ulrich.olofsson@umu.se,

Projektmedlemmar: Britt-Marie Nordström¹, brittmarie.nordstrom@regionvasterbotten.se, Kristina Ringlöv², kristina.ringlow@regionvasterbotten.se, Simon Hedström³, simon.hedstrom@regionvasterbotten.se, Sven Bergdahl¹, sven.bergdahl@regionvasterbotten.se, Folke Renström¹, folke.renstrom@regionvasterbotten.se, Torbjörn Pahlín², torbjorn.pahlin@rvn.se, Robert Svensson², robert.svensson@rvn.se, Jesper Rönnlund², jesper.ronnlund@rvn.se, Bertil Dunberg², bertil.dunberg@rvn.se, Christer Nordin³, christer.nordin@regionjh.se, Christoffer Mäkitalo⁴, christoffer.makitalo@norrboten.se,

Deltagande parter i projektet: 1) Region Västerbotten, 2) Region Västernorrland, 3) Region Jämtland Härjedalen, 4) Region Norrbotten, 5) Umeå universitet

Safety & Security Test Arena började som ett stort, regionalt triple helix-projekt med fokus på samverkan vid skadepplatser. Projektet finansierades av Europeiska regionala utvecklingsfonden som en investering i tillväxt och innovation i Övre Norrland. Besök www.sos-test-arena.se för mer information.

Sammanfattning

Projektet har utformat en ny struktur och uppdaterat innehåll och pedagogik för instruktörsutbildningen för uttryckningsförare, samt genomfört en repetitionskurs för instruktörer. Arbetet har bedrivits i nära samarbete mellan instruktörer från norra sjukvårdsregionen.

Bakgrund/Inledning

Det finns ett kontinuerligt behov av utbildning och vidareutbildning av instruktörer i uttryckningskörning. Fokus har traditionellt legat på färdighetsträning i att manövrera fordonet men detta kan leda till övertro på den egna förmågan och öka olycksrisken¹. AKMC utvecklade 2012 en insiktsbaserad utbildning där fokus flyttades till riskmedveten körning. Denna prisbelönta utbildning har fungerat väl men efter 7 år fanns behov av en uppdatering och kvalitetssäkring.

Vägverket² har fastlagt de kompetensmål som uttryckningsförare skall utbildas i men inget sägs om utbildningsprocessen. Andra källor^{3,4} rekommenderar dock aktivt lärande och själv-reflektion som viktiga inslag i körutbildning.

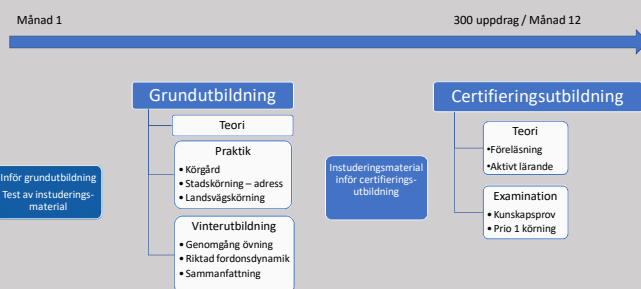
Syfte

Att ta fram en uppdaterad och kvalitetssäkrad instruktörsutbildning

Metod/Process

Deltagare från ambulanssjukvården i de fyra nordliga länen, Umeå universitet och Skillster AB har genomfört workshops och arbetsmöten för att trimma och kvalitetssäkra utbildningsmaterialet och kursens struktur. Detta testades också genom två dagars repetitionsutbildning där instruktörer norra regionen deltog.

Övergripande bild av utbildningsplan

Resultat

Utbildningsmaterialet har trimmats och uppdaterats

Strukturen har gjorts tydligare och mer effektiv

En större del har lagts på e-learning vilket ger mer utrymme för diskussion och reflektion vid undervisningstillfällena

Lärandeaktiviteter har tagits fram som exempel på sätt att stimulera diskussion och aktivt lärande

Undervisningen består av tre komponenter

Två dagar teori plus e-learning

Två dagar pedagogik (ca) plus e-learning

Två dagar praktisk utbildning i att undervisa och bedöma körning till adress och körgård

Referenser

¹Gregersen (1996). Young drivers' overestimation of their own skill - An experiment on the relation between training strategy and skill. *Accident Analysis & Prevention*, 28(2), 243-250.

²Grundläggande kompetensmål för uttryckningsförare (2008). Borlänge: Vägverket.

³. Hatakka, M., Keskinen, E., Gregersen, N.P., Glad, A., & Hernetkoski, K. (2002). From control of the vehicle to personal self-control; broadening the perspectives to driver education. *Transportation Research Part F: Traffic Psychology and Behaviour*, 5(3), 201-216.

⁴. Forward, S., Nyberg, J., Gustafsson, S., Gregersen, N. P., & Henriksson, P. (2017). *Den svenska förarutbildningen - Dagsläge och framtidsutsikter*. VTI rapport 936. Linköping: VTI.